

عنوان درسنامه: دوست خوب

- موضوع: مهارت برقراری ارتباط - اخلاق و آداب اسلامی
- یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله وكونوا مع الصادقين توبه / 119: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! تقوا داشته باشید و همواره قرین و همراه صادقان باشید.
- مخاطب: نوجوان
- دسته: اخلاق اجتماعی - مهارتهای زندگی
- هدف اصلی: مهارت دوست یابی و شناخت و مدیریت دوست خوب و پرهیز از دوستی هایی که موجب گرفتاری می شود.

سیر در سنامه / روش تدریس

- خصوصیات دوستان واقعی
- تاثیر دوست در سرنوشت انسان
- لزوم شناخت صفات دوستان خوب و بد
- خصوصیات دوست خوب
- یاد خدا افتادن - آشکار کردن عیوب - دوستی هنگام سختی ها - دعوت به خوبی ها - غمخوار بودن
- دوستی با امام زمان
- روش تدریس: توضیحی فعال (پرسش و پاسخ؛ مسابقه؛ شعر؛ داستان و قصه گویی)

به نام خداوند خوب بهار

به نام شقایق، گل بی قرار
به رسم محبت، به نام خدا
پس از ذکر نامش عزیزان سلام

• به نام خداوند خوب بهار
• به نام توانا ترین واژه ها
• به نام خدا نکته گویم مدام

کمال همنشین در من اثر کرد

▪ به قول سعدی که این اصل را در قالب شعر خیلی زیبا و هنرمندانه این چنین بیان می کند:

- گلی خوشبوی در حمام روزی
- بدو گفتم که مشکی یا عبیری
- بگفتا من گلی ناچیز بودم
- کمال همنشین در من اثر کرد
- رسید از دست محبوبی به دستم
- که از بوی دلاویز تو مستم
- و لیکن مدّتی با گل نشستم
- وگرنه من همان خاکم که هستم

پول‌های تقلبی زیاد شده بود(داستان)

به زمانی در یکی از کشورهای اروپایی پول‌ها و اسکناسهای تقلبی زیاد شده بود، و اتفاقاً اسکناسهای تقلبی کاملاً حرفه‌ای و استادانه درست شده بودند و در انواع گوناگونی بودند به نحوی که اگر مثلاً به اسکناس تقلبی را میشناختی بقیه مثل اون نبودند که مقایسه کنی و بگی هرکدام این شکلی هستند تقلبی اند.

رئیس کل بانک مرکزی همه‌ی روسای بانکهای بزرگ را جمع کرد و دستور داد که نباید حتی یکی از این اسکناسها وارد بانک بشه چون اونوقت از طرف بانک و مرجع قانونی پولهای تقلبی با پولهای واقعی قاطی میشه و به مردم داده میشه، از طرفی بهترین جا برای جمع‌آوری اسکناسهای تقلبی بانکها بودند، فلذا ایشان دستور داد که تمام کارمندهای بانک باید به درستی اسکناسهای تقلبی را تشخیص بدهند.

چگونه پول قلبی را تشخیص بدهند؟! (داستان)

هر کدام از رؤسای بانکها پیشنهادی دادند، یکی از اونها پیشنهاد داد که دستگاه تست اسکناس لیزری درست بشه و به تعداد تمام صندوقها در اختیار ما بگذارید، اما رئیس بانک مرکزی گفت: تا بخواهیم این دستگاه را تولید یا سفارش بدهیم و نصب کنیم کلی اسکناس قلبی وارد بانکها میشه، یکی پیشنهاد داد تا نصب دستگاهها هیچ پولی را دریافت نکنیم، این هم پیشنهاد خوبی نبود چون منابع مالی بانکها محدود هست و در گردش؛ هرکس پیشنهادی داد ولی مورد قبول قرار نگرفت تا اینکه یکی از رؤسای بانکها گفت: بهترین کار اینه که اسکناس واقعی و خصوصیات اون را خوب به کارمندان نشون بدهید و ازشون بخواهید که هر اسکناسی که اون شکلی نبود را به عنوان اسکناس قلبی از رده خارج کنند.

ماجرای دوست بد هم همینطور هست، دوستان بد انواع و اقسام مختلف و متنوعی دارند، اگر شما دوست خوب را بشناسی میتونی بگی غیر اون یعنی کسانی که خصوصیات دوست خوب را ندارند ارزش ارتباط و دوستی را ندارند.

خصوصیات دوست خوب

1) یاد خدا افتادن

از پیامبر پرسیدند: بهترین دوست کیست؟ فرمود: کسی که دیدارش شما را بیندازد، و گفتارش به علم شما بیفزاید و کردارش یاد قیامت را در شما زنده کند (نور، ذیل آیه 28 سوره فرقان)

بینیم دوستای ما، ما را یاد خدا می اندازند؟ یا وقتی نگاهشون می کنیم یاد همه چی افتیم جز خدا؟

علامت امروزی دیگه هم در این رابطه هست، گوشی تلفن همراه یه وسیله شخصی هست که شخص با توجه به علایق و سلایق و اون چیزی که هست، برنامه ها و عکس و فیلم و... درونش ذخیره میکنه، شما میتونی از گوشی دوستانت هم اونها را شناسایی کنی، بین وقتی گوشیش را می بینی یاد خدا می افتی یا نه.

2) آینه عیوب

اگر کسی ماشینش رو بیره تعمیر گاه و تعمیرگاه عیب ماشینش رو بگه طرف نمیگه اصلا به تو ربطی نداره ماشین خودمه بلکه تشکر میکنه که زودتر به اون خبر داده تا عیب ماشینش رو برطرف کنه.

پیامبر(ص) می فرماید: مومنین باید نسبت به هم مثل آینه باشند. (بحار الانوار، 61، 235). چطور وقتی جلوی آینه قرار می گیری به صورت کاملا واقعی ما را نشون میده و اگر عیب و اشکالی در موها و صورت و لباسمون باشه به ما نشون میده، دوتا دوست باید نسبت به هم اینطوری باشند.

آینه عیوب

3) دوست هنگام سختی

در تنگی و سختی ارزش دوستی آشکار می شود.

(منتخب میزان الحکمه، ص 13، ح 84)

بعضی دوستان تا پول داری رفیقتم هستند تا گرفتاری و مشکلی برات پیش میاد هیچ خبری ازشون نیست، تلفنهاشونم جواب نمیدن؛ تو مدرسه و کلاس خیلی وقتها دیدیم تا مشکلی برامون پیش بیاد دیگه اصلا ما را نمیشناسن، اما بعضیها تا تهش پای رفاقت و دوستی باقی می مانند. اینها خیلی با مرام و با معرفتند.

4) دعوت به خوبی ها

حضرت علی علیه السلام می فرماید: کسی که تو را به سرای آخرت بخواند و تو را در عمل کردن برای آخرت یاری کند، دوست خوب و واقعی توست. (غرر الحکم و درر الکلم، جلد 1، صفحه

بعضی از دوستها هستند دعوت به نماز، دعوت به جلسه عزای امام حسین علیه السلام دعوت به کلاس قرآن دعوت به ورزش و... می کنند اما بعضی دیگه هستند یا میگویند بیا بریم قلیون سرا یا سیگار تعارف می کنند یا از اینها هم بدتر.

5) دوست غمخوار

هر کس که برای تو غمخواری کند، دوست تو است. / غرر الحکم و درر الکلم، جلد 1، صفحه 606

خداوند در قرآن کریم در مورد پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم می فرماد: گویی می خواهی جان خودت را از شدت غم و اندوه از دست دهی به خاطر اینکه آنها ایمان نمی آورند! « / لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ » آیه 3 سوره مبارکه شعرا

غمخوار یعنی کسی که نگرانه، یعنی کسی که اینقدر بهت علاقه داره و دوستت داره که وقتی سرت درد میگیره قلبش برات درد بگیره.

دوستی با پیامبر و ائمه به خصوصیت دیگه هم داره و اونم اینه که محدود به دنیا و زندگی دنیایی ما نیست، بلکه بعد مرگ هم ادامه داره خوش به حال اونایی که پیامبر و حضرت زهرا و امام زمان را به عنوان بهترین دوست خودشون انتخاب کردند، در روایت داریم روز قیامت نمی گذارند قدم از قدم برداری مگر اینکه از محبت اهل بیت ازت سوال میکنند. لاتزول قدما عبد يوم القيامة حتى يسأل عن اربع.....وعن حبنا اهل البيت / امالی مفید ص 353

حسن عراقی سردسته الوات دمشق بود (داستان)

حسن عراقی سردسته ی الوات دمشق میگه: یه روز که با دوستانم مشغول بازی و شرب خمر بودیم و من مثل هر روز سعی میکردم کاری کنم که کیف کنم و خوش باشم، رفیقام را دیدم که اونقدر مشروب خوردند که اصلا تو حال خودشون نیستند، گیج میزنند و چرت و پرت میگن و الکی داد میزنند، مثل دیوونه ها دور خودشون میچرخیدند...

ناگهان خودم را جلوی مسجد جامع دمشق دیدم (داستان)

ناگهان خودم را جلوی مسجد جامع دمشق دیدم؛ حاج آقای در مسجد سخنرانی داشت و صحبت میکرد. او میگفت: مردم من یه رفیقی سراغ دارم که هر کی باهاش رفیق بشه خیر دنیا و آخرت نصیبش میشه. خیلی مرده خیلی باوفاست هیچ جا مثل این رفیق نمیتونید پیدا کنید، آرامش واقعی پیش این آقااست، خوشی و خوشبختی پیش این آقااست.

لات های قدیم می مردند برای رفاقتش. حسن عراقی باخودش فکر کرد این نوچه هایی که دور و برش هستند به خاطر زور و بازوش باهاش میگردند برم از حاج آقا راجع به این رفیقه که میگه پیرسم.

می‌خواهم باهاش رفیق بشم

منتظر شد حاج آقا تا از منبر او مد پایین رفت. رفت مچش را گرفت حاج آقا این رفیقی که داشتی ارزش تعریف میکردی آدرسش کجاست؟ میخوام باهاش رفیق بشم. حاج آقا گفت: نه حسن آقا تو نمیتونی؟ حسن عراقی گفت: مگه من را نمیشناسی من حسن عراقیم هیچکس جرأت نداره به من بگه نمیتونی! حاج آقا گفت: آخه تا وقتی وضع و اوضاع اینطوریه اون باهات رفیق نمیشه؟ گفت: چه کار کنم تا شرایطش را پیدا کنم؟ گفت: خب اول باید سفره عیاشیت رو جمع کنی و بعد هرچه به دیگران آزار رسوندی راضی‌شون کنی و ازشون حلالیت بطلبی! حسن گفت: همین! باشه ما برای رفیق سرمونم میدیم این رفیقی که گفتی ارزش اینها را داره. نگفتی اسم و آدرسش چیه؟ حاج آقا گفت: اسمش سید مهدیه، آدرس نميخواد، خودش میاد پیدات میکنه!

حسن عراقی راهشو عوض کرد

حسن عراقی راهشو عوض کرد تا بتونه با همچین رفیقی دوست باشه دیگه از گناهاش دست کشید نمازها می اومد مسجد مردم گفتند: حسن عراقی و مسجد!! بابا شاید جو گیر شده یه چند روزی میاد مسجد و دوباره برمیکرده سرهمون کارهای سابقش، اما دیدند حسن عراقی نه یک شب نه دو شب نه یک ماه نه دو ماه نه یکسال نه دو سال بیست سال می اومد مسجد، بچه ها دوستی با امام زمان اینجوریه، آقا دستمون را میگیره و رها نمیکنه ها؛ یه شب هم حسن وقتی تو مسجد سلام نمازش را داد، دید یه دست گرمی رو شونه شه؛ حسن عراقی! منم سید مهدی! گفت: آقا جان بیست ساله دارم دنبالت میگردم کجا بودی؟ فرمود: حسن عراقی اومدم یک هفته پیشت بمونم. / النجم الثاقب، ص ۶۶۲

من منتظر به راهت شب تا سحر نشستم
گر نفس را شکستی دستت رسد به دستم

گفتم شبی به مهدی بردی دلم زدستم
گفتا حجاب وصلت باشد هوای نفست

دعا

- خدایا عشق و محبت اهل بیت علیهم السلام را در دل‌های ما قرار بده!
- ما را هر روز بیشتر از پیش عاشق امام زمان کن!
- در فرج آقا امام زمان عجل الله تعجیل بفرما!
- پرچم انقلاب اسلامی را از دستان رهبر عزیز به دستان آقا امام زمان برسان!
- الهی آمین

تهیه شده در

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

گروه تامین منابع

